

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 484/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti A., akciová spoločnosť, B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. B., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v reštrukturalizačnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 R 1/2012 a jeho uznesením z 20. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti A., akciová spoločnosť, **o d m i e t a** z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2012 doručená sťažnosť spoločnosti A., akciová spoločnosť (ďalej len „sťažovateľka“, v citovanom texte aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenia svojho základného práva na

súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“, v citovanom texte aj „porušovateľ“) v reštrukturalizačnom konaní vedenom pod sp. zn. 4 R 1/2012 a jeho uznesením z 20. júla 2012.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že „Porušovateľ uznesením sp. zn. 4 R 1/2012 zo dňa 17. 05. 2012 (zverejnené v O. dňa 23. 05. 2012) povolil reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi P. a. s., so sídlom S., a zároveň vyzval veriteľov, aby v zákonnej lehote prihlásili spôsobom ustanoveným zákonom svoje pohľadávky. Porušovateľ zároveň ustanovil za správcu JUDr. M. K.,... D.

Sťažovateľ v zákonnej lehote podal prihlášku svojej pohľadávky vo výške 92.976,45 € do reštrukturalizačného konania v potrebnom počte rovnopisov porušovateľovi i správcovi. Následne listom zo dňa 3. 7. 2012 sťažovateľ požiadal správcu o oznámenie, či jeho prihláška bola zaradená do reštrukturalizačného konania.

Správca listom zo dňa 10. 07. 2012 oznámil sťažovateľovi, že vzhľadom na to, že prihláška porušovateľa obsahovala nesprávne označenie dlžníka (z názvu dlžníka vypadlo jedno slovo), neprihliada sa na ňu a nebola zapísaná do zoznamu pohľadávok. Zároveň správca oznámil, že prihláška bola predložená súdu, aby rozhodol, či sa na prihlášku prihliada.

Sťažovateľ listom zo dňa 18. 07. 2012 požiadal porušovateľa, aby pri rozhodovaní o prihláške odstránil tvrdosť zákona, vzhľadom na to, že pri označení dlžníka došlo iba k chybe v písaní názvu dlžníka (tým, že pri písaní prihlášky z názvu dlžníka vypadlo jedno slovo), avšak ostatné údaje boli uvedené správne.

Dňa 30. 07. 2012 sťažovateľ obdržal uznesenie porušovateľa sp. zn. 4 R 1/2012-310 zo dňa 20. 07. 2012, ktorým porušovateľ rozhodol tak, že na prihlášku pohľadávky sťažovateľa sa neprihliada.“

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„V prvom rade je potrebné uviesť, že je síce pravdou, že na prihláške pohľadávky sťažovateľ neuviedol úplné obchodné meno úpadcu, avšak sťažovateľ je toho názoru, že sa jedná len o chybu v písaní, ktorá by nemala byť postihovaná tak prísnou sankciou, ako je neprihliadnutie na jeho prihlášku...“

Na prihlášku sťažovateľa porušovateľ totiž neprihliadol vzhľadom na to, že podľa porušovateľa v prihláške nebola uvedená základná náležitosť prihlášky podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. b/ zákona č. 7/2005 Z. z. Výklad tohto zákonného ustanovenia sťažovateľ považuje za mimoriadne tvrdý a ústavne nekonformný. Sťažovateľ je toho názoru, že takýto výklad odporuje i legislatívnemu účelu zákonodarcu, ktorý podľa dôvodovej správy k citovanému zákonu mal byť pro-veriteľsky orientovaný. Zároveň takýto výklad bezdôvodne odopiera sťažovateľovi ako veriteľovi právo na súdnu ochranu ohľadne prihlášky, ktorá spĺňa všetky formálne i obsahové náležitosti...

V tomto prípade však pohľadávka sťažovateľa nebola sporná, čo do výšky, dôvodu, právneho základu, a nebolo ani sporné to, že dlžníkom je úpadca, ale výlučne to, že v prihláške v označení dlžníka - úpadcu vypadlo jedno slovo z názvu spoločnosti. Preto považuje sťažovateľ rozhodnutie a konanie porušovateľa, (ale i správcu) nielen za nesprávne, ale aj za protiústavné...“

4. Podľa názoru sťažovateľky *„ postupom porušovateľa bolo zasiahnuté do jeho (t. j. sťažovateľky, pozn.) práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to tým, že bolo právo sťažovateľa popreté nesprávnym rozhodnutím tak porušovateľa, ako aj správcu, a ako účastník konania nemal možnosť proti rozhodnutiu porušovateľa uplatniť žiadne opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky na ochranu svojich práv, lebo to zákon nepripúšťa. Sťažovateľ má ďalej za to, že v dôsledku tvrdosti zákona i nesprávnej interpretácie zákonnej normy bolo závažným spôsobom zasiahnuté do jeho ústavného práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, ako aj do práva pokojne užívať svoj majetok v zmysle čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práva a slobôd.“*

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. Ústavné právo sťažovateľa garantované v čl. 20, v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 4 R 1/2012-310 zo dňa 20. 07. 2012 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 4 R 1/2012-310 zo dňa 20. 07. 2012 v prvom výroku, ktorý znie: „Na prihlášku pohľadávky veriteľa A., akciová spoločnosť, so sídlom B. vo výške 92.976,45 € sa neprihliada“ sa zrušuje a vec sa vracia Okresného súdu Žilina na ďalšie konanie...»

Sťažovateľka súčasne požiadala o priznanie a náhradu trov konania „vo výške 323,50 €“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 244/2010).

9. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 4 R 1/2012-310 z 20. júla 2012, ktorým rozhodol, že na prihlášku jej pohľadávky „vo výške 92.976,45 eur sa neprihliada“.

10. V súvislosti s namietaním porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je Občiansky súdny poriadok, v posudzovanej veci aj príslušné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

11. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

13. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom okresného súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jej právnej veci, najmä však ustanovenia „§ 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. b/ zákona č. 78/2005 Z. z.“ (t. j. náležitostí prihlášky pohľadávky, pozn.), ktorého výklad považuje sťažovateľka „za mimoriadne tvrdý a ústavne nekonformný“ (pozri bod 3).

14. Okresný súd namietaným uznesením (ktorým rozhodoval o prihláškach pohľadávok viacerých veriteľov súčasne) rozhodol, že na prihlásenú pohľadávku sťažovateľky „vo výške 92.976,45 eur sa neprihliada“ (pozri bod 3). Svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

«Návrhom zo dňa 6. 7. 2012, doručeným súdu dňa 9. 7. 2012, navrhol správca v zmysle § 122 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj ako „ZKR“), aby súd rozhodol, či sa na prihlášky veriteľov uvedených vo výrokovvej časti tohto uznesenia sa prihliada. Správca uviedol, že dôvodom nezapísania pohľadávok veriteľov... dôvodom pre nezapísanie prihlášky pohľadávky veriteľa A., akciová spoločnosť je nesprávne uvedené obchodné meno dlžníka v prihláške...

Súd preskúmal pripojené prihlášky dotknutých veriteľov a skonštatoval, že správcove tvrdenia uvedené v návrhu zodpovedajú skutočnosti.

Súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z nasledovných ustanovení právnych predpisov:

Podľa § 29 ods. 1 ZKR prihláška musí byť podaná na predpísanom tlačive a musí obsahovať základné náležitosti, inak sa na prihlášku neprihliada. Základnými náležitosťami prihlášky sú:

- a) meno, priezvisko a bydlisko alebo názov a sídlo veriteľa,
- b) meno, priezvisko a bydlisko alebo názov a sídlo úpadcu,
- c) právny dôvod vzniku pohľadávky,
- d) poradie uspokojovania pohľadávky zo všeobecnej podstaty,
- e) celková suma pohľadávky,
- f) podpis.

Podľa § 29 ods. 2 ZKR pre každú zabezpečenú pohľadávku musí byť podaná samostatná prihláška s uvedením zabezpečenej sumy, druhu, poradia, predmetu a právneho dôvodu vzniku zabezpečovacieho práva.

Podľa § 122 ods. 1 ZKR ustanovenia § 29 ods. 1 až 6 a 8 sa použijú primerane. Ak ide o zabezpečenú pohľadávku, v prihláške sa musí riadne a včas uplatniť aj zabezpečovacie právo, inak sa pohľadávka v reštrukturalizácii považuje za nezabezpečenú pohľadávku.

Podľa § 25 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení vyhlášky č. 514/2011 Z. z. (ďalej len „vyhláška“), vzory tlačív

na podávanie prihlášok a vzory tlačív príloh a údaje zapisované do nich spolu s vysvetlivkami k týmto zápisom sú uvedené v prílohách č. 4 až 6.

Podľa § 122 ods.4 ZKR ak sú pochybnosti, správca môže kedykoľvek počas reštrukturalizácie predložiť prihlášku súdu, aby rozhodol, či sa na prihlášku prihliada.

V prihláške veriteľa A., akciová spoločnosť nebola uvedená základná náležitosť prihlášky podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 29 ods. 1 písm. b) ZKR, a to uvedenie úplného obchodného mena úpadcu - namiesto obchodného mena P. S., a. s. je v prihláške uvedené obchodné meno P. a. s., čo je obchodné meno prislúchajúce inému existujúcemu subjektu odlišnému od dlžníka. Treba konštatovať, že základným identifikačným znakom obchodnej spoločnosti v zmysle § 8 Obchodného zákonníka je obchodné meno v úplnej podobe zapísanej v obchodnom registri. Hoci judikatúra nespája s uvedením neúplného obchodného mena v hmotnoprávných úkonoch neplatnosť právneho úkonu, ak je nepochybné, kto právny úkon vykonal, v konkurzných pomeroch je neuvedenie úplného obchodného mena dlžníka v prihláške pohľadávky spojené s následkom v podobe neprihliadania na takúto prihlášku. V tomto prípade je preto dôvodné neprihliadanie na túto prihlášku...»

15. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu (a s obsahom k sťažnosti pripojených písomností) konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona (najmä zákona o konkurze) je namietané uznesenie okresného súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup okresného súdu pri rozhodovaní v predmetnej veci za legitímny a vylučujúci možné porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označeného práva, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto jej časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Sťažovateľka súčasne namietala aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku (práva pokojne užívať svoj majetok) podľa čl. 1 dodatkového protokolu už uvedeným postupom a rozhodnutím okresného súdu.

17. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

18. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08, I. ÚS 369/2011) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru (ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení týchto (uvedených) práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Keďže namietaným rozhodnutím krajského súdu nebolo porušené základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 15), nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv zaručených čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

19. Ústavný súd vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

20. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2012